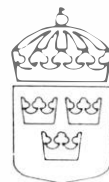

Motion till riksdagen

1985/86:L270

Gunnel Jonäng (c)

Riktade emissioner i aktiebolag, m. m.

Mot.
1985/86
L270-279

Riktade nyemissioner har blivit allt vanligare. T. ex. sålde läkemedelsföretaget Leo före börsintroduktionen aktier till vissa utvalda personer. Efter börsintroduktionen steg dessa aktier kraftigt.

För de tidigare aktieägarna, som ställt kapital till förfogande och tagit risker men inte fått del av den riktade aktieemissionen, innebar detta förfarande att stora värden, som egentligen tillhörde dem, i realiteten överfördes till ett antal favoriserade direktörer.

Detta är en moralfråga men det är också en laglig möjlighet sedan 1975. Den nya aktiebolagslagen ger möjlighet till riktad nyemission med förbigående av de tidigare aktieägarnas företrädesrätt att teckna aktier. Denna regel var avsedd att användas i undantagsfall.

Undantaget har emellertid närmast blivit en regel. Även om ingen utredning gjorts om hur riktade nyemissioner drabbat berörda aktieägare kan man utgå från att de lider skada när deras företrädesrätt sätts ur spel. Risken är dessutom stor, att det är de kapitalstarka människorna som favoriseras på de mindre aktieägarnas bekostnad.

Denna utveckling är inte bara allmänt negativ – den upplevs också som djupt orättvis.

Därför bör en ändring göras i aktiebolagslagen och möjligheten att förbigå aktieägarnas företrädesrätt bör uteslutas.

Även om företrädesrätten är ett minoritetsskydd, som är viktigt att slå vakt om, bör undantag göras för anställdas möjligheter att erhålla aktier.

En annan del av aktiebolagslagen som bör ses över är revisorernas roll. Revisorn är aktieägarnas företrädare och väljs av bolagsstämman, dvs. genom enkelt majoritetsförfarande. Revisorn är således de större aktieägarnas företrädare.

Lagen stipulerar att "revisorn är skyldig att till bolagsstämman lämna alla upplysningar som bolagsstämman begär, om detta inte skulle leda till väsentligt förfång för bolaget" (14 §). Denna skrivning innebär att stämman måste rösta, och först om det finns enkel majoritet bland aktieägarna får revisorn uttala sig, något som är ovanligt. Likaså kan revisorn dölja sig bakom skrivningen om "väsentligt förfång".

Hemställan

Mot. 1985/86

L270

Mot bakgrund av ovanstående hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär en översyn av reglerna för riktade nyemissioner i aktiebolag,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en förstärkning av revisorernas roll.

Stockholm den 27 januari 1986

Gunnel Jonäng (c)